

מסורת הש"ס

(א) [תוספתא פ"ג] ב"מ ג.
 יומא ט. ט. (ג) [ג' תוס' שבת
 יג. ד"ה ר"ב] (ג) [ג' תוס' שבת
 יומא ט. ט. ד"ה מעשר].
 (ד) [תוספתא פ"ג]
 (ה) [תוס' פ"ג ע"ש]
 (ו) [בבבא שבת פ"ג ח"א]
 משום ר' יהושע וכו' לקמן
 בפסוקא, (ז) [בבבא שבת
 פ"ג ח"א] (ח) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (ט) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (י) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יא) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יב) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יג) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יד) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (טו) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (טז) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יז) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יח) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יט) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כ) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כא) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כב) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כג) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כד) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כה) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כו) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כז) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כח) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כט) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (ל) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א]

הגהות הב"ח

(א) בבבא שבת פ"ג ח"א
 (ב) [תוספתא פ"ג ח"א]
 (ג) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (ד) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (ה) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (ו) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (ז) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (ח) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (ט) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (י) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יא) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יב) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יג) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יד) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (טו) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (טז) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יז) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יח) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (יט) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כ) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כא) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כב) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כג) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כד) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כה) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כו) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כז) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כח) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (כט) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א] (ל) [ג' תוס' שבת
 פ"ג ח"א]

גליון הש"ס

גמ' אורא דשמיא. ר"ח
 פ"ה דברכות:

מוסף רש"י

ביטל את הירודי. שג
 מעשר ואפילו של חברים
 שאין לומר בערתי הקדש
 מן הבית וגם נתמיו לזיו
 לפי שלא היו נותנים מעשר
 ראשון לזיו ההלכות,
 דרמנא אמר לזיו
 וקנסניה עורא וזה לתמו
 להכניס (ב"מ ז.) ודור על
 הדמאי. בלוקח מעט
 הארץ שפירש הכל מספק
 מפני שהטעם עון מיתה,
 חוק מן התרומה שלא גזר
 להפרישה ולא גזר על
 הדמאי, לפי שגלה כל
 גזול ישראל וראה שהיו
 עמי הארץ מתלכין
 בעמדות ולא היו מפרשים
 אלא תרומה גדולה (שם).
 מפרש ממונה תרומת
 מעשר ונתנה לכהן.
 משום דסבר עס הארץ לזיו
 הוא דפקד רחמנא למיתב
 תרומת מעשר ולא לזיו
 (בבבא שבת פ"ג ח"א) שני
 שוורים כו' בבבא.

ואנן יכני ליה להנסי. דקנסניה עורא כדאמר' ביצמות (דף פו):
 וכיון דאין נותנין כתקנן אין יכולין לומר וגם נתמיו לזיו ככל
 מנזתק' (ש) פחילה. ונתמ לזיו זה מעשר ראשון לגזר זה מעשר עני
 בשעריך זה מעשר שני דמיתב לא תוכל לאכול בשעריך (דברים יז):

ואנן יקא יחבינן לכהנים ולזיוי אשאר
 מעשרות אמר ריש לקיש בכל בית שאין
 מתודה על מעשר ראשון שוב אין מתודה
 על שאר מעשרות מאי טעמא אמר אביי
 הואיל ופתח בו הכתוב תחילה מכלל
 דאפרושי הוו מפרשי והא תניא אף הוא
 ביטל (ה) את הירודי וגזר על הדמאי ילפי
 ששלח בכל גבול ישראל וראה שאין מפרשים
 אלא תרומה גדולה בלבד ומעשר ראשון
 ומעשר שני (ו) מקצתן מעשרין ומקצתן אין
 מעשרין אמר להם בני בואו ואומר לכם
 כשם שתרומה גדולה יש בה עון מיתה כך
 תרומת מעשר וטבל יש בהן עון מיתה
 עמוד והתקין להם הלוקח פירות מע"ה
 מפרש מהן מעשר ראשון ומעשר שני מעשר
 ראשון מפרש ממונה תרומת מעשר (ז) ונתנה
 לכהן ומעשר שני עולה ואוכלו בירושלים
 מעשר ראשון ומעשר עני המוציא מחבירו
 עליו הראיה תרתי תקן ביטל ירודי דחבירים
 וגזר על דמאי של עמי הארץ: ואף הוא
 ביטל את המעוררים: מאי מעוררים אמר
 רחבה (ח) בכל יום ויום שהיו עומדים ליום על
 דוכן ואומרים (י) עורה למה תישן ה' אמר
 להן וכי יש שינה לפני המקום והלא כבר
 נאמר (יא) הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל
 אלא בזמן שישראל שרויין בצער ועובדי
 כוכבים בנחת ושלוח לכך נאמר עורה למה
 תישן ה': ואת הנוקפים: מאי נוקפים אמר
 רב יהודה אמר שמואל (יב) שהיו מסרמין לעגל
 בין קרניו כדי שיפול דם בעיניו אתא איהו
 בטיל משום דמיוחו כי מומא במתניתא תנא
 שהיו חובטין אותו במקלות כדרך שעושים

אותו לפני עבודת כוכבים
 אוהו אלא טריפות שמא ניקב קרום של מוח עמד והתקין להם טבעות בקרקע: עד ימיו היה פטיש
 מכה בירושלים: בחולו של מועד: כל ימיו לא היה אדם צריך לשאול על הדמאי: כדאמרן:
מתני' משבטלה סנהדרין (בטל השיר מבית המשתאות שנאמר (שיר ג) בשיר לא ישתו יין וגו' משמרתו
 נביאים הראשונים בטלו אורים ותומים משחרב בהמ"ק בטל השמיר ונפת צופים ופסקו אנשי אמנה
 מישראל שנאמר (הושע ה') כי גמר חסיד וגו' רשב"ג אומר (העיר ר') יהושע מיום שחרב בהמ"ק אין
 יום שאין בו קללה ולא ירד הטל לכרכה וניטל טעם הפירות ר' יוסי אומר אף ניטל שומן הפירות ר'
 שמעון בן אלעזר אומר המהרה נטלה את (המעם ואת) הריח המעשרות נטלו את שומן הדגן (ה) וחכמים
 אומרים הונות והכשפים כילו את הכל: (גמ' וממאי דמשבטלה סנהדרין כתיב אמר רב הונא בריה
 דרב יהושע דאמר קרא (קנים משער שבתו בחורים מנגינתם אמר רב * אודנא דשמעא זמרא תעקר אמר
 רבא זמרא בביתא חורבא כסיפא שנאמר (קול ישורר בחלון חרב בסף כי ארוה ערה מאי כי ארוה
 ערה אמר ר' יצחק (ה) בית (ה) המסוכך בארזים עיר הוא אלא אפי' בית (ה) המסוכך בארזים מתרועע אמר רב
 אשי שמע מינה כי מתחיל חורבא כסיפא מתחיל שנאמר חרב בסף ואיבעית אימא מהכא (ז) ושאינה
 יוכת שער אמר מר בר רב אשי לדידי (ח) חזי ליה ומנגה כי תורא אמר רב הונא זמרא דנגדי ודבבקי שרי
 (י) דגורדאי אסיר רב הונא בטיל זמרא קם מאה אוזוי בזווא ומאה סאה חיטי בזווא ולא איבעי אתא רב
 חסדא ולזיל ביה איבעאי אוזוא בזווא ולא משתכח אמר רב יוסף זמרי גברי ועני נשי פריצותא זמרי
 נשי ועני גברי כאש בנעורת למאי נפקא מינה לכוטלי הא מקמי הא אמר ר' יוחנן כל השותה בארבעה
 מיני זמר מביא חמש פורעניות לעולם שנאמר (הי משכימי בבקר שחר ירדפו מאחרי בנשף יין ידליקם
 והיה כגור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם ואת פועל ה' לא יביטו מה כתיב אחרי (ל) כן גלה עמי מבלי
 דעת שגורמין גלות לעולם וכבודו מתי רעב שמביאין רעב לעולם והמונו צחה צמא שגורמין לתורה
 שתשתכח מלומדיה (י) וישח אדם וישפל איש שגורמין שפלות לשונאו של הקב"ה (יא) ואין איש אלא הקדוש
 ב"ה שנאמר (יב) איש מלחמה ועיני גבוהים תשפלנה שגורמין שפלות של ישראל ומה כתיב אחרי לכן
 הרחיבה

עגלה ערופה פרק תשיעי סוטה

מה.

אין אדם מנקה אפי' אכצבו (חולין ז): דם ניקוף מרלה כדס עולה (סס):
 טבעות. להכניס זכור בהמה לתוכו: כדאמרין. שחין שיהו כל
 הלוקחין מפרשין ולא היה אדם צריך לישאל לחזירו חזר שלקח
 מעם הארץ הפרשת דמאי: **מתני'** צביר לא ישוה יין. ובגמ'
 מפרש מנא לן דמשבטלה סנהדרין
 הו': נביאים הראשונים. בגמרא (ע"ז)
 מפרש: **נופת צופים.** מפרש בגמ' (שם):
 אנשי אמנה. צופים צהק"ה וסומכין
 עליו לעשות טוב ואין דואגין לחסרין:
גמ' אמר רב יוסף. הכי קאמר וכי
 בית המסוכך צאחים עיר הוא
 שלא יהא נוח ליחרכ: **מסרוע.**

לשון ערה כמו ערו ערו (תהלים קל):
בסיפא מסחיל. מאיסקופת הבית
 ופתחו מתחיל: **ושאיה.** לשון דעית
 השואה מאין יושב וממך כך שעירים
 מרקדים שם ומנגחין וכותמין את
 שעריו: **זמרי דנגי.** מושגי ספינות
 בחבל שרי שאינו אלא לזרם
 במלאתם: **ודבקי.** שזוממין בשעה
 שחורשין ואינו אלא לכון את השוורים
 לתלמיסהם והולכין לקול השיר דערי
 עליהם: **דגורדאי.** אינו אלא לשחוק:
צטל זמרא. גזר על דורו שלא יזמרו
 צביתם וצבית משמאות: **ולא איבעי.**
 ולא היו רוצים לקנותם בכך: **זולל**
צב. ולא הקפיד למחות צידם: **כאש**
בנעורת. לפי שהעונה מטה אנו
 לשמוע את המזמר לענות אחריה
 ונמלאו האנשים נותנים לצם לקול
 הנשים וקול צאשה ערוה (שיר ג) ומצער
 השמיעני את קולך (שיר ג) ומצער
 את יצרו כאש בנעורת אצל זמרי נצרי
 ועניין נשי קצת פריצות יש דקול
 צאשה ערוה אצל אינו מצער יצרו
 כל כך שאין המזמרים מטיס אונס לקול
 העושים: **לנצולו האי מקמי האי.**
 אם אין שומעין לנו לנצל את שניהם
 נקדים לנצל את זה שהוא כאש בנעורת:
כאש זמרא. (שמות י) מתרגם כחותא:

תורה אור השלם
 1. עורה לקוח תישן
 אדני דקדקא אל תונח
 תהלים מר כד
 לנצח:
 2. הנה לא ינום ולא
 יישן שומר ישראל:
 תהלים קכא ד
 3. בשיר לא ישתו יין
 יזמרו שומר ישראל:
 ישעיהו כד ט
 4. הושעיה יי' כי גמר
 חסיד כי פסו אמונים
 מבני אדם: תהלים יב
 5. וקנים משער שחבתי
 בחורים מנגינתם:
 איכה ה יד
 6. וירצבו בחובות עדרים
 כל חזתי גוי קאת וגו'
 קפד בבבבא: ילזינו קול
 ישורר בחלון חרב בסף
 כי ארוה ערה:
 צבית ב יד
 7. נאשר בעיר שמה
 ושאינה יבת שער:
 ישעיהו כד יב
 8. הוי משכימי בבקר
 שחר ירדפו מאחרי
 בנשף יין ידליקם:
 ישעיהו יא
 9. לכן גלה עמי מבלי
 דעת וכבודו מתי רעב
 והמונו צחה צמא: לכן
 הרחיבה שאול נפשה
 ופצרה פיה לכלי חק
 וירד וירדה והמונה
 ושאוה ופצלה בה:
 ישעיהו יג יד
 10. וישח אדם וישפל
 איש ועיני גבוהים
 תשפלנה: ישעיהו ה טו
 11. איש מלחמה יי'
 שמוט טו ג

עין משפט גזר מצוה

בטא א מיי פ"ה מהל'
 משער הלכה ד:
 ג ב מיי פ"ה מהלכות
 מעשר שני הלכה ז יב:
 נא ג מיי פ"ה מהלכות
 מעשר הלכה א סמג
 עשין קלח:
 נב ד מיי שם הלכה ז
 [טור יו"ד סוף סי'
 שלח]:
 נג ה מיי פ"ה מהלכות
 מעשר הלכה יד סמג
 עשין מד"ס ג טור ש"ע
 א"ח סי' תקס סעף ג: